

§ 404

Diarienum: KS-2021/00779

Yttrande SOU 2021:68 Skärpta straff för brott i kriminella nätverk**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att avge yttrandet i enlighet med denna tjänsteskrivelse.

Reservation

Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Regeringskansliet bjuder in Umeå kommun att yttra sig enligt betänkandet i SOU 2021:68 Skärpta straff för brott i kriminella nätverk. Utredningens uppdrag har varit att överväga en rad straffrättsliga åtgärder mot brott i kriminella nätverk. I uppdraget ingick bland annat att föreslå lagändringar som innebär skärpta straff för brott med kopplingar till kriminella uppgörelser, för narkotikaförsäljning och skärpta straff för de som involverar unga i kriminalitet.

Förslaget i korthet

- Skärpta straff för flera brott som är vanliga i kriminella nätverk, bland annat narkotikaförsäljning, grov utpressning och grovt olaga hot.
- Ett skärpt minimistraff för rån.
- En ny form av straffskärpningsregel i brottsbalken som är avsedd att ha kraftig verkan vid våldsamma konflikter i den kriminella miljön.
- Att brottet människoexploatering ska utvidgas till att också omfatta den som utnyttjar annan i brottslig verksamhet, även ungdomar.
- Ett särskilt brott för den som på annat sätt främjar ungdomsbrottslighet.

- Utvidgade förutsättningar att skärpa straffet för den som återfaller i brott.
- En presumtion för häktning vid misstanke om brott vars minimi-straff är fängelse i ett år och sex månader. I dag krävs ett högre minimistraff för att en presumtion för häktning ska gälla.

Brottsligheten och våldskapitalet hos vissa kriminella aktörer behöver vi som samhälle gemensamt tackla. Umeå kommun ställer sig positiv till att det blir straffbart att utnyttja barn och ungdomar för kriminella handlingar, samt att det blir straffbart att främja ungdomsbrottslighet.

De preventiva effekterna i övrigt av liggande förslag förväntar sig Umeå kommun blir ringa, eftersom de personer som ofta är aktiva i kriminella nätverk är under 25 år och unga lagöverträdare får hårdare konsekvenser av långa straff. Hårda straff, generellt sett, fungerar sällan avskräckande eller har avsedd rehabiliterande effekt.

Umeå kommun ställer sig också frågade till hur tillhörigheten av ett kriminellt nätverk definieras. Kriminella nätverk är nätverksorganisationer och personer går in och ur nätverk och kriminell aktivitet. Det finns risk att stämpla unga personer som tillhörande ett kriminellt nätverk i allt för tidigt skede av sin kriminella bana.

En konsekvens av förslaget kan bli att kommunen får ökat antal klienter inom socialtjänsten, efter dessa individer avtjänat sitt straff, med risk för institutionaliseringseffekter.

Beslutsunderlag

Svar på remiss SOU 2021:68 Skärpta straff för brott i kriminella nätverk

Beredningsansvariga

Kerstin Rörsch, Övergripande planering/Umeåbrå

Peter Kamali, prevention och tidiga instatser

Ludvig Renklint, prevention och tidiga instatser

Peter Gabrielsson, Unga lagöverträdare

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) – Ändringsyrkande, stryk textstyckena 2 och 3 efter förslaget i korthet: ~~De preventiva effekterna i övrigt av liggande förslag förväntar sig Umeå kommun blir ringa, eftersom de personer som ofta är aktiva i kriminella nätverk är under 25 år och unga lagöverträdare får hårdare konsekvenser av långa straff. Hårda straff, generellt sett, fungerar sällan avskräckande eller har avsedd rehabiliterande effekt.~~

~~Umeå kommun ställer sig också frågade till hur tillhörigheten av ett kriminellt nätverk definieras. Kriminella nätverk är nätverksorganisationer och personer går in och ur nätverk och kriminell aktivitet. Det finns risk att stämpla unga personer som tillhörande ett kriminellt nätverk i allt för tidigt skede av sin kriminella bana.~~

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Anders Ågrens förslag.

Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet ska skickas till

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Diariennr: KS-2021/00779

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge yttrandet i enlighet med denna tjänsteskrivelse.

Ärendebeskrivning

Regeringskansliet bjuder in Umeå kommun att yttra sig enligt betänkandet i SOU 2021:68 Skärpta straff för brott i kriminella nätverk.

Utredningens uppdrag har varit att överväga en rad straffrättsliga åtgärder mot brott i kriminella nätverk. I uppdraget ingick bland annat att föreslå lagändringar som innebär skärpta straff för brott med kopplingar till kriminella uppgörelser, för narkotikaförsäljning och skärpta straff för de som involverar unga i kriminalitet.

Förslaget i korthet

- Skärpta straff för flera brott som är vanliga i kriminella nätverk, bland annat narkotikaförsäljning, grov utpressning och grovt olaga hot.
- Ett skärpt minimistraff för rån.
- En ny form av straffskärpningsregel i brottsbalken som är avsedd att ha kraftig verkan vid våldsamma konflikter i den kriminella miljön.
- Att brottet människoexploatering ska utvidgas till att också omfatta den som utnyttjar annan i brottslig verksamhet, även ungdomar.
- Ett särskilt brott för den som på annat sätt främjar ungdomsbrottslighet.
- Utvidgade förutsättningar att skärpa straffet för den som återfaller i brott.
- En presumtion för häktning vid misstanke om brott vars minimistraff är fängelse i ett år och sex månader. I dag krävs ett högre minimistraff för att en presumtion för häktning ska gälla.

Brottsligheten och våldskapitalet hos vissa kriminella aktörer behöver vi som samhälle gemensamt tackla. Umeå kommun ställer sig positiv till att det blir straffbart att utnyttja barn och ungdomar för kriminella handlingar, samt att det blir straffbart att främja ungdomsbrottslighet.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2021/00779

De preventiva effekterna i övrigt av liggande förslag förväntar sig Umeå kommun blir ringa, eftersom de personer som ofta är aktiva i kriminella nätverk är under 25 år och unga lagöverträdare får hårdare konsekvenser av långa straff. Hårda straff, generellt sett, fungerar sällan avskräckande eller har avsedd rehabiliterande effekt.

Umeå kommun ställer sig också frågade till hur tillhörigheten av ett kriminellt nätverk definieras. Kriminella nätverk är nätverksorganisationer och personer går in och ur nätverk och kriminell aktivitet. Det finns risk att stämpla unga personer som tillhörande ett kriminellt nätverk i allt för tidigt skede av sin kriminella bana.

En konsekvens av förslaget kan bli att kommunen får ökat antal klienter inom socialtjänsten, efter dessa individer avtjänat sitt straff, med risk för institutionaliseringseffekter.

Beslutsunderlag

Svar på remiss SOU 2021:68 Skärpta straff för brott i kriminella nätverk

Beredningsansvariga

Kerstin Rorsch, Övergripande planering/Umeåbrå

Peter Kamali, prevention och tidiga instatser

Ludvig Renklint, prevention och tidiga instatser

Peter Gabrielsson, Unga lagöverträdare

Beslutet ska skickas till

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Margaretha Alfredsson
stadsdirektör

Malin Lagervall
Chef Övergripande
planering